

fra forskjellige Sider haade her og i det andet Thing, saa er der 4 a 5 Gange saamange aandsvage Børn her i Landet, som denne Anstalt kan rumme. Selv om man vilde gaa ind paa den Tanke, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgfreds (Brix) udtalte — han mente, at 60 var nok — saa kunde man ogsaa blive staaende derved. Der er ikke Noget foregrebet i denne Henseende, men Hovedsagen synes mig er, at der en Mand, som er særlig skikket i denne Retning, og naar den ærede sidste Taler gjorde gjældende, at der her ikke behøves nogen særlig pædagogisk Dannelse, saa mener jeg netop, at der behøves en særlig Dannelse og Forstand paa, hvorledes en saadan Anstalt skal drives, og hvorledes saadanne Børn skulle behandles. Jeg tror ikke, det er noget saa let, som at tage en Lærer til en Skole; jeg tror, at det er meget vanskeligere at gaa hen og tage en Mand til en saadan Anstalt, og netop det, at han iforveien har sin Skole — thi det er jo i Grunden kun en Skole, han har, om den end af Hensyn til Børnenes Lel og de Fordringer, der stilles, er paa forskjellige Steder, den kunde ellers godt være paa eet Sted, og det siger altsaa ikke Noget i og for sig, at den er paa flere Steder — netop dette er vigtigt med Hensyn til det Spørgsmaal, om han har de Kræfter, der høre til at gennemføre Sagen, saa at vi kunne betro os til ham. Efter hvad der imidlertid er udtalt her i Thinget og ogsaa ad anden Veie, tror jeg ikke, der vil være Noget indeen i saa Henseende. Hvad Gl. Ballegaard angaar, da er Spørgsmaalet med Hensyn til den meget tvivlsomt. Jeg kjender ogsaa den Strivelse, det ærede Medlem paaberaabte sig, men af den fremgaar det dog ikke ganske sikkert, om Bestyrelsen vil overdrage denne Anstalt til Staten. Det kan jo ogsaa være om et Par Aar, naar Staten har Brug for den, at den saa er i en saadan Forfatning, at den ikke kan staa paa egne Ben; men hvad vil den Gave saa sige Andet, end at Anstalten falder over sine egne Ben og saa kommer til Staten og siger: Ville I ikke tage Ods af os, for at vi paa en pæn Maade kunne komme ud af Verden, og der er Meget, der taler for, at det kan blive dens Udgang, naar Ministeren ikke vil tage sig af den af Hensyn til dens tidligere Fortjenester. Saadan ser det ud; det ser netop meget broget ud med denne Anstalt. Jeg vil ikke laste Tilbudet, det kan jo komme i Betragtning, naar det engang gjøres; men jeg samstemmer da ogsaa ganske med de to ærede Medlemmer, der ved 1ste Behandling udtalte sig for, at vi skulde tage det, der tilbydes os her. Der kan være Tid, hvori vi ere forskjellige, men i Hovedsagen ere vi enige, og da det jo kun gjælder Hovedsagen, skal jeg ikke fremdrage de Smaating, jeg maaske kunde ønske anderledes.

som det ærede Medlem fra Mors (Chr. Raavn) fremkom med, være jo, at der her var Tale om en privat Anstalt, medens han vilde have en Statsanstalt, og den anden var, at der var gjort et Tilbud fra Gl. Ballegaard. Med dette Tilbud forholder det sig virkelig paa en egen Maade. Ærede Medlemmer ville af Landsthingets Betænkning se, at Tilbudet er ikke nærmere præciseret, men det hedder kun: Lidsummet for Overdragelsen har endnu ikke været Gjenstand for Overveelse i Bestyrelsen. Altsaa, det, man lover, er, at man vil overveie Sagen i en ikke fjern Fremtid; men om Tidspunktet for Overdragelsen er der ikke forhandlet. Hvorledes denne Anstalt i det Hele sidder i det, har jeg intet Kjendskab til, og jeg antager, at det ærede Medlem heller ikke har det; men naar han talte om, at vi skulde have en Anstalt i Sylland, kan han ikke være blind for, at Ballegaard ligger ikke i Sylland, men saa nær Kjøbenhavn som vel muligt. Særligt under jeg gjerne Sylland en Anstalt for Landsvage, ikke fordi jeg tror, at Sylland vilde blive fed af Fortjenesten derved — det er vistnok i Reglen ikke den Slags Anstalter, der er Fortjeneste ved — men af andre Grunde, som jeg udtalte forrige Gang, nemlig, at Forældre og Bekjendte da ville have nærmere til Børnene. Jeg føler mig nu netop forvisset om, at Veien til at faae en Statsanstalt ogsaa i Sylland gaar igennem det Forslag, der her ligger for. Lader man den private Mand gjøre Anlægget, og det er jo en Mand, der har vist sig at være en praktisk Mand, saa bliver det gjort billigt og hurtigt, og der er i § 4 givet Anvisning paa, hvorledes det meget let og hurtigt kan blive en Statsanstalt. Det ærede Medlem mente vel, at denne § 4 var for haard for den vedkommende Mand; men det maa han og Ministeren om. Vil han gaa ind derpaa, og derom har jo den ærede Minister forvisset sig, saa siger jeg, lad ham om det. Det, at vi faae en Anstalt og faae Erfaring for, hvorledes det gaar dermed, er Hovedsagen; derigjennem, jeg gjentager det, vil saa Veien til Statsanstalt og Sylland gaa. Jeg har forøvrigt ikke Bidere at tilføie til, hvad jeg alt har bemærket. Netop fordi jeg ønsker, at ingen Tid skal gaa tilspilde, ønsker jeg ogsaa Lovforslaget fremmet. Lægge vi det nu tilside, følger dermed simpelt hen, at Ministeriet paany skal sætte Sagen i Bevægelse, og med al Respekt for Ministeriet ere dets Bevægelser ikke af den meget hurtige Slags, saa at det derfor vil være adskillig Tid, inden vi komme til noget Resultat. At Sagen er kommen frem nu, skyldes jo iøvrigt for en ikke ringe Del den paagjældende Mand, og da Forslaget her netop gaar i samme Retning som tidligere Ønsker af Folkethinget, nemlig i Retning af, at der skal gjøres Noget for de Landsvage, tror jeg ikke, at Folkethinget nu vil forlade sit eget Børn.

Lh. Nielsen: De to Hovedindvendinger,